1848. LEEUWARDER COURANT. No. 41.

DINGSDAG den 23 MEI.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 19 Mei 1848, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 9,41.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . - 158,00.
Van de Rogge per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . - 158,00.

Leeuwarden, den 20 Mei 1848. *De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,* VAN SIJTZAMA.

POSEN, den 14 Mei.

Gisteren hebben de Polen weder eene bloedige nederlaag geleden. Een groot gedeelte van hunne gewapende hoofdmagt, die schijnbaar verdwenen was, kwam plotseling in de omstreken van Exin, in het district Bromberg, opdagen. Generaal *Hirschfeld* liet hen door eene kleine afdeeling in de regterflank aanvallen, terwijl hij zijn hoofdcorps buiten gezigt hield. De insurgenten lieten zich misleiden en verlieten langzamerhand het woud, dat hen dekte. Toen werden zij ook in de linkerflank door eene afdeeling aangetast; zij wendden zich nu in die rigting en werden alzoo volkomen uit het woud in de vlakte gelokt. Nu liet generaal *Hirschfeld* zijn geheele artillerie-perk oprukken, dat een aanhoudend vuur op hen opende. Hun verlies aan dooden en gewonden is groot. Wat niet sneuvelde werd gevangen. Ook het 8ste en 12de regiment infanterie is nu de provincie binnengerukt en voortaan zal iedere stad en elk stadje, een genoegzaam garnizoen bekomen.

BERLIJN, den 17 Mei.

Eene demonstratie van 14 dezer is mislukt; omdat de partij, van welke zij uitging, door de bijeenroeping van eene gewapende volksvergadering haar doel te vroeg heeft verraden, waardoor zij niet alleen hare tegenpartij de wapens in de hand gaf, maar ook een groot gedeelte der bevolking van Berlijn van zich afkeerig maakte. Het ministerie Camphausen heeft eene volkomene overwinning behaald. Het heeft zich tegen de demonstratie verzet en te gelijk eene verklaring gegeven, welke het grootste gedeelte der inwoners van Berlijn bevredigt. De prins van Pruisen komt terug, doch eerst na de bijeenkomst der constituerende vergadering en niet, voor dat hij vooraf openlijk zijne toetreding tot de nieuwe constitutionele baan, waarop zich Pruisen bevindt, verklaard heeft. De rust is eergisteren niet gestoord geworden, in weerwil van de bedreiging, die de heer *Held* den vorigen dag gedaan had.

— Wel onderrigte personen verzekeren, dat Denemarken, in den loop der onderhandelingen zich reeds bereid getoond had van Sleeswijk afstand te doen, doch dat het de schade niet vergoeden wil, welke het door zijn embargo veroorzaakt heeft. Daar Pruisen op deze voorwaarde aandrong, waren de vijandelijkheden weder begonnen.

— De uitbetaling der afgelote Poolsche obligatien van 300 fl., welke volgens de bekendmaking van het bankiershuis *Magnus* alhier, den 15 dezer geschieden zoude, is thans volgens eene verklaring van dat huis uitgesteld, daar de Russische regering de vereischte remises nog niet overgezonden had. Waarschijnlijk is dit te wijten aan het onlangs uitgevaardigd verbod van uitvoer van goud uit Rusland.

Het bankiershuis *Anhalt* en *Wagner*, binnen deze stad, heeft reeds in Januarij de afstempeling der coupons der 4 pCts. Russen bij *Hope* te Amsterdam bepaald en was gewoon die coupons steeds twee maanden daarna in te trekken. Het huis heeft thans eveneens verklaard, dat het nog niet bepalen kon wanneer de betaling dier coupons zal kunnen geschieden.

FRANKFORT, den 17 Mei.

Beijeren heeft een *ontwerp van grondbepalingen voor eene nationale Duitsche bonds-staatsregeling* voorgesteld. Hetzelve zal waarschijnlijk zoowel van de zijde des Duitschen volks als van die der Duitsche Vorsten eene grootere goedkeuring verwerven, dan het ontwerp aan de commissie van 17 is ten deel gevallen. Het Beijersche ontwerp stelt niet voor: *een Duitsche Keizer*, maar *een rijksdag met één directorium aan het hoofd*. Het ontwerp bestaat uit twee afdeelingen en 36 paragraphen. De hoofdpunten zijn: uit de tegenwoordige Duitsche bondsstaten wordt een bondsstaat gevormd, waarbij worden gevoegd de tot heden door Oostenrijk, Pruisen en Denemarken van den bond gescheiden gehouden provincien. Het doel van den bondsstaat is: verdediging en vertegenwoordiging van Duitschland, als staatkundige eenheid naar buiten, en vereeniging van Duitschland en zijne gemeenschappelijke belangen en regten naar binnen. De hoofdorganen tot het bereiken van het doel van den bondsstaat zijn: 1°. de rijksdag met een directorium aan het hoofd; 2°. het nationaal parlement van Duitschland, bestaande uit de afgevaardigden der Duitsche natien, in twee kamers verdeeld. Het doel van den bondsstaat is onmiddellijk herstel der eenheid in de organisatie van het Duitsche leger; in de algemeene dienstpligtigheid, in de uitoefening van het regt van oorlog en vrede, in de vertegenwoordiging. Oostenrijk, Denemarken en Nederland moeten het beheer en de internationale vertegenwoordiging hunner niet Duitsche Staten van die hunner Duitsche landen scheiden; gelijkvormigheid in de gewigtigste bepalingen der staatsregelingen en van het regtswezen in de onderscheiden staten, is bij het ontwerp voorgesteld; eene Duitsche scheepvaarts-acte op den grond van reciprociteit, zoo echter, dat behalve de Hanse steden en Triëst, maar ook verscheiden steden aan de Noord- en Oostzee tot vrijhavens verklaard worden, is aanbevolen, alsmede de oprigting eener Duitsche oorlogsmarine, te stellen onder bevel van een bonds-admiraal; waarborg voor de gemeenschappelijke staatsregten van alle Duitsche Vorsten en staatsburgers; regt van petitionnement, openbaarheid en mondelingheid in de regtspleging, onafzetbaarheid der regters, gelijkheid van alle standen, ten aanzien van staats- en gemeente-lasten en tot het bekomen van ambten, onschendbaarheid van het geheim der brieven, godsdienstvrijheid en vrijheid van onderwijs, drukpers, enz. De gevolmagtigden der afzonderlijke Duitsche regeringen vormen den rijksdag, van welken het bonds-ministerie zijne instructien ontvangt. Het directorium benoemt het ministerie uit de lijst van kandidaten door de regeringen voorgesteld. Het directorium wordt niet gekozen, het behoort niet erfelijk of permanent aan eene bepaalde regering, maar het zal om de 6 jaren afwisselen; zoodat telkens eene andere regering van Duitschland daaraan deel neemt, of het zal zoodanig zijn ingerigt, dat steeds drie grootere Mogendheden van Duitschland er deel aan nemen. Een opperbevelhebber wordt bij meerderheid van stemmen door de regeringen gekozen. Het parlement bestaat uit 2 kamers, de eerste wordt gekozen uit de stendenkamers der afzonderlijke staten, de tweede regtstreeks door het volk (1 afgevaardigde op 100 of 150 duizend inwoners:) Het parlement beraadslaagt over de door den rijksdag of het directorium voorgelegde wets-ontwerpen, verdragen enz., het heeft het regt van initiatief en van aanklagt tegen de centrale besturen, bewilligt of verwerpt belastingen en beschermt alle staatsburgerlijke regten en vrijheden des Duitschen volks.

LONDEN, den 17 Mei.

In de *Hull Advertiser* komt een brief uit Lerwick voor alwaar zeer ongunstige berigten betreffende de walvischvangst zijn aangekomen. Van 9 tot 20 April jl. waren twintig schepen, allen ledig, op 71° 40' N. B. in het ijs bezet.

— Te Warwick is groote verbazing verwekt, doordien zekere booswicht, die meermalen in handen der policie is geweest, met name *Barnett*, lord *Leigh* en diens familie beschuldigt van sedert het jaar 1814 verscheidene moorden bedreven te hebben. De justitie doet onderzoek.

— De West-Indische Associatie hield jl. Vrijdag te Glasgow eene vergadering, waarin de heer *Burnley*, wiens handelshuis den 8 Mei failleerde, zijne waardigheid als voorzitter dier vereeniging nederlegde. Bij deze gelegenheid werd met algemeene stemmen verklaard, dat — indien iets de oogen der Koningin kon openen voor den ellendigen toestand, waarin de West-Indische kolonien thans verkeeren — het de val moest zijn van alle aanzienlijke, schrandere en gegoede grondeigenaren in de West-Indien, en dat zulk een gebeurtenis, in verband met andere van soortgelijken aard, wanneer er niet spoedig verandering kwam, ten ondubbelzinnigste het aanstaande lot voorspelde van allen, die hun kapitaal aan ondernemingen in de kolonien gewaagd hebben.

PARIJS, den 18 Mei.

Deze hoofdstad verkrijgt weder het voorkomen, hetwelk zij vóór Maandag jl. heeft gehad. De detachementen der nationale garde, die heden ter wacht zijn getrokken, zijn weder minder sterk in manschappen dan gisteren, en voor het gebouw der Nationale Vergadering, hetwelk gisteren nog door eene zeer sterke militaire magt werd bewaakt, waren heden gedurende de zitting geene buitengewone voorzorgen genomen.

Hetgeen Maandag is voorgevallen, houdt voortdurend de algemeene aandacht bezig. Het aantal der personen, welke, als deel hebbende aan den opstand, gevangen genomen zijn, bedraagt, naar men verzekert, reeds meer dan 300. Inmiddels schijnen niet al de hoofden van de beweging in verzekerde bewaring te zijn gesteld, en moet de beruchte *Blanqui* zich nog op vrije voeten bevinden. Reeds gisteren werd van verschillende kanten verzekerd, dat die persoon zich niet bevond onder de te Vincennes aangebragte gevangenen; doch men heeft aan dat gerucht weinig of niet gehecht, daar de minister *Garnier Pagès* in de zitting der Nationale Vergadering van Maandag officieel had verkondigd, dat ook *Blanqui* gevangen genomen was, en men zich voorstelde, dat eene verklaring van dien aard allen twijfel moest doen ophouden. Het kan echter als zeker worden aangenomen, dat *Blanqui* thans nog *op vrije voeten is.* Hoe zulks zich heeft toegedragen is ten eenenmale onbekend. Eenigen vermoeden, dat *Blanqui* zich bij tijds uit de voeten heeft weten te maken en zich schuil heeft gehouden, tot dat hij gelegenheid heeft gevonden om te ontsnappen; anderen zijn niet vreemd van het denkbeeld, dat hij wel gevangen genomen is geworden, doch naderhand in de gelegenheid is gesteld om zijn geleide te ontkomen, even als zijn staatkundige medestander *Hubert*, die, na krachtdadige pogingen te hebben aangewend om de Nationale Vergadering uiteen te drijven, in hechtenis genomen, doch, zelfs op last van den maire van het 4de arrondissement dezer hoofdstad, weder losgelaten is. Ook zijn de bekende republikeinen *Thoré* en *Cabet* nog op vrije voeten. De eerste, bestuurder van een heftig republikeinsch orgaan, gaat ongehinderd voort met de uitgave van zijn dagblad en het verspreiden zijner ultra-republikeinsche grondbeginselen.

Het baart vrij algemeen bezorgdheid, dat al de bovenvermelde oproerstokers zich nog in vrijheid bevinden. Vooral echter heeft men met leedwezen vernomen, dat dit met *Blanqui* het geval is, dien men als den gevaarlijksten van allen blijft aanmerken, en tegen wien de Regering niet te veel voorzorgen kan nemen. De policie zet hare nasporingen naar zijne tegenwoordige verblijfplaats ijverig voort. Heden is hier het gerucht verbreid, dat hij zich te Brussel bevindt.

Het ontslag van den heer *Caussidière* zoo uit de betrekking van prefect van policie, als uit die van afgevaardigde, wordt, even als de ontbinding van het corps Montagnards en van de republikeinsche garde, als eene zeer gewenschte zaak en als een gewigtige stap tot het herstel eener blijvende orde en rust aangemerkt. Inderdaad blijkt het thans met genoegzame zekerheid, dat van al de tegenstanders der tegenwoordige Regering de heer *Caussidière*, ondersteund door *Sobrier*, een der geduchtste was; — dat die persoon, na in Februarij krachtdadig te hebben geijverd voor de vestiging der Republiek, zich aan het voorloopige gouvernement, hetwelk niets van hem weten wilde, als het ware heeft opgedrongen als prefect van policie; — dat de Regering ten laatste gedwongen is geworden, hem als zoodanig te erkennen, daar *Caussidière* de verordeningen der bewindslieden deed nadrukken en die, met zijne mede-onderteekening als prefect voorzien, onder de menigte deed verbreiden. De republikeinsche garde bewees hem bij dit werk gewigtige diensten. Hij moet het volle vertrouwen dier lieden hebben gehad, en uit dien hoofde schijnen de bewindslieden begrepen te hebben, dat zij hem moesten ontzien. Men verzekert, dat de heer *Ledru Rollin*, als minister van binnenlandsche zaken, eene poging heeft aangewend, om den heer *Caussidière* te doen gevoelen, dat hij geenszins in den zin der Regering handelde en veel kans liep van als prefect ontslagen te worden; — dat niemand wist, hoe hij die betrekking had verkregen, maar dat hij, minister, bekend was met de middelen om hem die te ontnemen. *Caussidière* moet den heer *Ledru* hebben toegevoegd, dat hij hem uittartte om iets te zijnen aanzien te durven wagen; — dat men hem de waardigheid van prefect kon ontnemen: — doch dat hij, *Caussidière* als republikeinsche zamenzweerder, alsdan den minister zou laten doodschieten. De zaak schijnt daarbij te zijn gebleven.

Er zijn er, die vermeenen, dat *Caussidière* thans onschadelijk is geworden, omdat hij, als prefect van policie werkzaam zijnde, hetzij uit eigene beweging, hetzij omdat hij niet anders kon handelen, een aantal staatkundige medestanders gevangen heeft doen nemen, en daardoor verdacht is geworden in de oogen zijner eigene partij. Velen zijn echter van een tegenovergesteld gevoelen en houden het er voor, dat een man, als *Caussidière*, wien onversaagdheid, hardnekkigheid en een inzigt in zaken niet kunnen worden ontzegd. — die steeds heeft getoond een geboren zamenzweerder te zijn, en die vroeger als het ware van dat werk zijn dagelijksch bedrijf heeft gemaakt, steeds gevaarlijk zal zijn.

Caussidière is de zoon van een paruikenmaker en is te St. Etienne bij Lyon geboren. In 1831 oefende hij het beroep uit van commies-voyageur in zijden stoffen, toen een opstand in Lyon plaats had, waarin hij was betrokken geraakt, wegens het mishandelen van eenen commissaris van policie. Hij heeft in den tijd teregt gestaan voor het geregtshof der Pairs; is eenige jaren gevangen gezet geworden, en droeg er steeds roem op, dat van alle beschuldigden, niemand den voorzitter *Pasquier* meer last heeft weten te veroorzaken dan hij.

De personen, die zich overtuigd houden, dat door de ultra's een complot was beraamd, om den 15den jl. de Nationale Vergadering uiteen te drijven en een voorloopig gouvernement te benoemen, volharden bij hunne meening. Het schijnt te blijken, dat ook de huisgenooten van den generaal *Courtais* op dien dag getoond hebben, dat zij onderrigt waren van hetgeen in de vergadering des volksvertegenwoordigers stond te gebeuren.

— Het republikeinsche bestuur is eindelijk voltallig gemaakt door de benoeming van den generaal *Cavaignac* als minister van oorlog. — In stede van den heer *Caussidière* is als prefect van policie benoemd de heer *Trouvé Chanal*, vroeger maire der gemeente le Mars.

Inmiddels zet de Nationale Vergadering hare werkzaamheden voort. De zittingen van gisteren en heden zijn echter buitengemeen verward en onstuimig geweest, en de wijze waarop de meeste afgevaardigden, en daaronder zelfs de voornaamste leden der vergadering, zich hebben gedragen, heeft alle bedaarde en goedgezinden met schrik en ontsteltenis vervuld. Men vraagt, hoe het mogelijk is, dat orde en vrede zullen uitgaan van eene vergadering, die zoozeer in zich zelve verdeeld is, dat aan geene regelmatige en bedaarde beraadslaging schijnt te kunnen worden gedacht, en men maakt de opmerking, dat nog slechts eenige weinige zittingen als de beide laatst voorgaande, het uitbreken der magnigte, om de vergadering uit een te drijven, wel onnoodig zullen maken, daar eene vergadering van 900 personen, die zoo heftig te werk gaan, dat geene vrije beraadslaging mogelijk is, noodwendig alle zaden van ontbinding in zich bevatten moet.

Terwijl Woensdag de uitslag der stemming voor de leden der commissie, met het ontwerpen der nieuwe constitutie belast, werd onderzocht, zijn nog verscheidene voorstellen ingediend. De minister *Recurt* heeft namens de regeringscommissie een wets-ontwerp voorgesteld, inhoudende, dat alle *gewapende* vereenigingen verboden zullen zijn.

De minister *Cremieux* heeft maatregelen voorgesteld, betreffende onderwerpen, die spoed vorderen. Dit voorstel is, als te veel magt aan het bewind latende, met eene ongemeene onstuimigheid bestreden, zoo dat men bijna met elkander handgemeen is geraakt, doch is in den zin der Regering beslist. Met verbazing heeft men opgemerkt, dat de gematigde republikeinen en de voormalige gedeputeerden het misbaar hebben uitgelokt.

Heden is het niet minder onstuimig toegegaan, ter zake van het voorstel van eene proclamatie aan het volk, zoodanig als de heer *Berard* die had ontworpen. De bewindsman *Flocon* heeft daarin zwarigheid gevonden, om geene aanleiding te geven tot verkeerde oordeelvellingen, en is daarbij dapper door den heer *Arago* ondersteund. De gematigde partij heeft echter eene onmiddellijke stemming gevorderd, die, na eene schromelijke verwarring, welke een paar uren heeft aangehouden, niet is gevolgd. Het opstel bevatte dan ook eene zijdelingsche afkeuring van de handelwijze der Regering, die welligt dien ten gevolge in andere handen zoude hebben moeten overgaan. De heer *Isambert* heeft de stoutheid gehad, om de opheffing van het regt van vereeniging, als thans onnoodig, voor te dragen, doch zijne staatkundige vrienden hebben hem niet willen, of durven ondersteunen.

Voorts is een voorstel ingediend, waarbij het grondgebied van de Fransche Republiek en van hare volkplantingen aan *Lodewijk Filips van Orleans* en de leden van zijn gezin wordt ontzegd.

De abt. *Lacordaire* heeft zijn ontslag als lid der vergadering ingediend. Men veronderstelt, dat zijn voorbeeld door andere leden, tot de geestelijkheid behoorende, zal worden gevolgd.

De vergadering heeft besloten, dat eene commissie uit haar midden tegenwoordig zal zijn bij het ter aarde bestellen van de nationale garden, die maandag ll., bij het betrachten van hunnen pligt als zoodanig zijn gesneuveld. Het blijkt daaruit, dat bij de woelingen van dien dag lijken zijn gevallen; iets waarvan men tot dus verre onkundig was. — De vergadering heeft ook haren wil te kennen gegeven, dat er ten spoedigste afdoende maatregelen zullen genomen worden, om de stad van Limoges, die steeds in volkomen opstand tegen het bewind verkeert, tot onderwerping te brengen.

De commissie voor het ontwerpen eener constitutie, is op eenige weinige leden na benoemd. Zij bestaat grootendeels uit voormalige gedeputeerden. De heer *Cocquerel* is, met 463 van de 746 stemmen, als lid van dezelve verkozen. — De warme republikeinsche partij begint zich over de stemming van de meerderheid der vergadering te bekommeren en is beducht voor eene terugwerking, en het is vrij duidelijk dat deze meerderheid de bewindsmannen, zoo wel, als hunne ministers mistrouwt. — Van Polen en Italie wordt op dit oogenlijk niet gesproken, maar een ontwerp ter onteigening der ijzerbanen zal groote omzigtigheid vorderen.

— Berigten uit Turijn van den 18den brengen de belangrijke tijding, dat de minister van buitenlandsche zaken in de zitting der Piemonteesche kamer van dien dag aan dat ligchaam het berigt had medegedeeld van de aansluiting van Piacenza aan de Sardinische staten. De *Resorgimento*, die dit berigt mededeelt, voegt er bij: wij weten eveneens uit zekere bron, dat het voorloopig gouvernement van Milaan de opening bevolen heeft van het register, bestemd om de stemmen der bevolking op te nemen betrekkelijk de belangrijke kwestie der dadelijke vereeniging met Piemont of wel het uitstellen van dit belangrijk besluit tot den oorlog zal zijn ten einde gebragt. Dit besluit van het voorloopig gouvernement zoude, zegt men, genomen zijn, ten gevolge der energieke manifestatien van de nationale garde en het volk.

— In dezen tijd waarin het gezegde van Fransche interventie in Italie in ieders mond is en deze dagelijks met meer grond en grootere waarschijnlijkheid wordt te gemoet gezien, kan het niet onbelangrijk zijn na te gaan hoe men in Italie over dezelve denkt. Een blad uit Turijn, de *Patria*, biedt daartoe in zijn nummer van 10 dezer eene geschikte, veelbeteekenende gelegenheid aan.

»Italie," zegt het blad, »heeft buiten- en binnenlandsche vijanden. De buitenlandsche vijanden zijn niet slechts de Oostenrijkers die zich in Italie bevinden. Vijanden van Italie zijn ook die vreemdelingen, die komen kunnen zonder geroepen te zijn, hetzij ten voordeele van Oostenrijk, hetzij voor eigene rekening. Vijanden van Italie zijn al diegenen, die in eenen Europeschen oorlog, welligt niet ver meer af, tegen het groote principe, der nationaliteit strijden zullen, dat alleen Italie kan doen leven. Dat Italie dan, zoo zulks noodig is drie legers oprigte. Het zijn geene reserve legers, het zijn active legers die men naar het slagveld zenden moet. Tegen dien prijs zal Italie door zich zelf zijne onafhankelijkheid weten te bevechten, het zal haar door zich zelf weten te bewaren, door zich zelf eindelijk zal het zorg dragen dat de onafhankelijkheid de eeuwigdurende verdediging zij zijner steeds aangroeijende vrijheid."

— De tijdingen uit Friaul, waar *Nugent* nog altijd met zijne talrijke magt gestationneerd is en het denkbeeld zich met *Radetzki* te vereenigen nog niet opgeeft, zijn voor de zaak der Italiaansche onafhankelijkheid minder gunstig. Langzaam maar zeker rukt hij met zijne geduchte magt voorwaarts, alle kleine plaatsen die hij op zijnen togt ontmoet, op nieuw aan Oostenrijk onderwerpende. Zoo verneemt men wederom, dat hij zich van Feltre heeft meester gemaakt, eene stad in de onmiddellijke nabijheid van Treviso. Het is op laatstgenoemde plaats waar hij, zoo de Italianen zich niet terugtrekken, voor het eerst een niet te verachten vijand zal tegenoverstaan en een pleit beslissen, dat onwedersprekelijk op den geheelen Italiaanschen oorlog eenen onberekenbaren invloed moet uitoefenen.

's GRAVENHAGE, den 20 Mei.

Door Z. M. zijn benoemd: tot tijdelijke minister van oorlog, de generaal-majoor *J. H. Voet*, commandant van de 2de brigade eerste divisie infanterie, provinciaal kommandant van Noord-Braband; tot tijdelijk Minister van Buitenlandsche zaken, den baron *A. A. Bentinck*, thans Hoogstdeszelfs gezant aan het hof van Belgie, en is den heer *P. A. Ossewaarde*, raad-adviseur bij het departement van finantien, tijdelijk belast met de functien van minister van finantien. Eergisteren heeft die heer reeds de vergadering van den raad van ministers bijgewoond, even als de tijdelijke minister van buitenlandsche zaken, baron *Bentinck.*

— Bij besluit van den 16 Mei jl., no. 68, heeft Zijne Majesteit goedgevonden: overeenkomstig het daartoe verzoek, eervol ontslag te verleenen aan *J. IJ. Lojenga*, als kapitein bij de dienstdoende schutterij te Leeuwarden, en te benoemen en aan te stellen, bij de dienstdoende schutterij te Leeuwarden: tot kapitein *J. Ledder*, thans 1sten luitenant; tot 1sten luitenant mr. *J. J. Rahusen*, thans 2den luitenant; tot 2den luitenant *T. Spree*, thans sergeant.

— De tijdelijke Minister van Binnenlandsche Zaken, de Heer *de Kempenaer*, heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat ten gevolge van een daaromtrent met de Regering in Neêrlands-Indië gehouden overleg, bij dit Ministerie voortaan zullen worden geviseerd niet alleen de Certificaten van Nederlandschen oorsprong wegens boeken, die met Nederlandsche schepen naar Indie verzonden worden, maar ook de Certificaten voor boeken, waarvan de verzending met de Overlandpost derwaarts geschiedt; dat, in verband hiermede, telkens wanneer eenig certificaat voor boeken aan dit Ministerie ter visering wordt ingezonden, door de belanghebbenden tevens in het eerste geval schriftelijk zullen moeten worden opgegeven, de namen van het schip en den kapitein, met welke de verzending zal geschieden; terwijl in hét tweede geval, door hen, mede schriftelijk, zal moeten worden verklaard, dat de verzending met den Overlandpost zal plaats hebben. Zullende in beide gevallen de behoorlijk geviseerde certificaten van oorsprong te gelijk met de boeken, waartoe zij behooren, uit Nederland moeten verzonden worden en daarmede in Neêrlands-Indië moeten aankomen.

Ten einde alle onzekerheid in dezen weg te nemen, worden de belanghebbenden tevens opmerkzaam gemaakt, dat de toelating van het visa, met opzigt tot den Overlandpost, niet verder wordt uitgestrekt dan tot het artikel boeken, zoodat voor alle andere goederen, waaromtrent bij het Indische tarief bepaald is, dat zij, om in het genot van het minimum der regten te kunnen vallen, in Nederlandsche schepen moeten zijn aangevoerd, deze bepaling gehandhaafd blijft, en er dus geen visa kan worden verleend op certificaten voor dusdanige anderen goederen, wanneer deze met den Overlandpost mogten worden verzonden.

— Naar men verneemt heeft de raad van ministers zich in de laatste dagen bezig gehouden met het in gereedheid brengen der ontwerpen van wet tot wijziging der Grondwet, welke derhalve eerstdaags aan den Raad van State zullen worden onderworpen, om vervolgens, bij de hervatting van de werkzaamheden der Kamers, aan dezelve te worden aangeboden. Ook gisteren heeft de raad van ministers vergaderd geweest.

— Den 16 dezer zijn de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal deze residentie vertrokken. De werkzaamheden der Kamer zijn alzoo voor een tijd geschorst. Men verzekert dat deze schorsing der zitting welligt drie à weken zal duren, en dat alsdan het ontwerp van gewijzigde Grondwet aan Kamer zal kunnen worden aangeboden.

— Z. M. heeft bewilliging verleend tot de oprigting eener naamlooze nootschap, onder den titel van: *Maatschappij van den Zaanlandschen Comnicatie-weg*, waarvan de hoofd-directie zal zijn gevestigd te Westzaan.

— Bij Koninklijk besluit van den 11 Mei 1848, no. 114, is aan de ondstaande roomsch-katholijke geestelijken, wegens verrigtte kerkelijke dienst, pensioen verleend, als: aan *Franciscus Henricus Lichtevelt*, afgetreden vicaris der succursale kerk te Lottum, hertogdom Limburg; aan *Antonius Venman*, afgetreden adsistent of hulppriester bij de roomsch-katholijke gemeente te Noordwijk, provincie Zuid-Holland; aan *Wilhelmus Augustinus Wilkens*, afgetreden pastoor bij de roomsch-katholijke gemeente te Veendam en Wildervank, provincie Groningen; aan *Franciscus van Hemert*, afgetreden pastoor der roomsch katholijke gemeente te Nieuw-Vosmeer, provincie Noord-Braband.

— Aan boord van het schip *Gertrude* kapt. *A. Schaap*, den 14 dezer van Batavia te Brouwershaven gearriveerd, bevond zich Zijne Exc. de luitenant generaal *Cochius* met familie, benevens de hoofdofficieren *Lutzow*, *Letter*, *van Hopbergen*, en de luitenant ter zee *Janssen.*

— In het aan Z. M. den Koning gerigtte en openlijk bekend gemaakte rapport van den minister van staat *G. graaf Schimmelpenninck*, betreffende het aan den Raad van ministers ter beoordeeling gegevene ontwerp van gewijzigde constitutie, zoo als dit is opgemaakt door de bij besluit van 17 Maart benoemde commissie, geeft die minister de gronden op, waarom hij (gelijk nog een der leden van dien Raad, de minister *Nepveu*) dat ontwerp, zelfs nadat het, ten gevolge der discussie, die in den Raad hebben plaats gehad, onderscheidene en daaronder hoogstnoodige wijzigingen heeft ondergaan, had ongeschikt geacht, om van wege Z. M. aan de Staten-Generaal te worden aangeboden.

Na aangemerkt te hebben, dat hij telkens en bij elke gelegenheid onbewimpeld voor zijn verlangen naar eene herziening onzer grondwettige instellingen is uitgekomen, en in de Eerste Kamer der Staten-Generaal sedert jaren bij herhaling daarop heeft aangedrongen, zegt de minister »dat het ontwerp der commissie in zeer belangrijke punten verschilt van hetgeen de Staten-Generaal en de natie reden hadden te gemoet te zien, terwijl het, in zijn oog, verder niet alleen de voornaamste waarborgen mist, welke voor de kroon en voor het volk van Nederland hoogstnoodig zijn, maar tevens eene strekking heeft, welke hij voor beiden allergevaarlijkst meent te moeten beschouwen, en eindelijk nog onderscheidene bepalingen behelst, welke hem voorkomen tot zeer nadeelige uitkomsten te zullen leiden." Voorts kortelijk gewaagd hebbende van de grondtrekken der Britsche staatsregeling, welke aan de kroon, door een verantwoordelijk ministerie werkende, al die magt en prærogativen toekent, welke haar den noodigen invloed in den staat verzekeren, en door welke daartegen over, als deelgenooten in de wetgeving, zulke krachtige en in juist evenwigt gebragte ligchamen geplaatst worden, die de geschikte waarborgen aanbieden, zoo tegenover kroon als in hunne onderlinge betrekking, — zegt de minister:

»Het ontwerp der commissie daarentegen ontzegt der regering onderscheidene onontbeerlijke voorregten, en ontneemt tevens aan de Kamers, door derzelver zwakke en onvolledige zamenstelling, datgene, wat zij noodig hebben, om de natie behoorlijk te vertegenwoordigen en het nut te stichten, dat van dezelve in den staat moet getrokken worden.

»Het ontwerp schijnt er zich tevens op toe te leggen, om alle oude vormen, formulieren en benamingen in onze bestaande Grondwet uit te wisschen, door het opzettelijk veranderen zelfs van stijl en redactie. In het kort, het ontwerp schijnt als het ware eene nieuwe proeve te zijn, om een koningschap op republikeinsche vormen en instellingen te doen rusten; eene proeve, welke de ondervinding geleerd heeft, dat tot de allerongelukkigste uitkomst leidt."

Tot betere beoordeeling van de gronden zijner afkeuring, ontwikkelt de minister vervolgens zijne meening, omtrent een groot aantal bepalingen van het ontwerp. Daaronder behooren die, omtrent het regt van vereeniging, de troonopvolging, het oproepen van eene dubbele Kamer, het inkomen der Kroon, het Huis des Konings, de vereenigde zittingen der beide Kamers, den eed van den Regent, het militair personeel, de zamenstelling, ontbindbaarheid enz. der Kamers van de Staten-Generaal, de aanbieding van de begrooting, de godsdienst, de defensie, het onderwijs, de afschaffing van sommige heerlijke regten, zonder schadeloosstelling en het voorloopig kies-reglement.

Het voorgestelde getal van de leden van beide de Kamers acht hij veel te gering, om, bij de invoering van eene degelijke parlementaire werking, tegenover een ministerie, de natie behoorlijk te vertegenwoordigen. Hij heeft, op zich zelve, tegen de directe verkiezing der leden van de Tweede Kamer geene bedenking, mits de stemgeregtigden in de kiesdistricten van 45,000, en niet van 90,000, zoo als voorgesteld is, verdeeld worden, daar anders vaak een groot gedeelte van een district niet vertegenwoordigd zou worden; doch hij vindt het weinig liberaal, om de klasse, die tegenwoordig stemgeregtigd is, van het stemregt te versteken, te meer, daar de ondervinding heeft geleerd, dat zij hare keus van kiezers doorgaans op eene zeer gepaste wijze uitbrengt. Ter vermeerdering van het voorgestelde getal van 68 leden der Tweede Kamer, meent hij, dat bovendien nog 34 andere leden, dus één voor 90,000 zielen, *provinciaal* gekozen zouden kunnen worden, en wel met een enkelen trap, uithoofde der moeijelijkheid, om eene geheele provincie direct te doen kiezen. De voorgedragene bepaling van den leeftijd voor de verkiesbaarheid in de beide Kamers acht hij te hoog. — De zamenstelling, bevoegdheid en werkkring der Eerste Kamer, zoo als die bij het ontwerp zijn voorgedragen, maken die Kamer, naar zijn oordeel, bijna onbestaanbaar en althans in kracht geheel nietig. De kiesbaren zullen in vele oorden des Rijks of niet, of in zeer gering getal te vinden zijn. Door hare ontbindbaarheid zou die Kamer de vastheid missen, die eene der voorwaarden van haar bestaan moet wezen. In plaats van eene verzameling van personen uit een engen kring van groote geldbezitters, en door dezelfde kiezers als de leden der Tweede Kamer, te kiezen, zou men, volgens den schrijver, aan de genen, die eene zekere matige som in de grondbelasting betalen, de keuze van kandidaten voor eene Eerste Kamer in driedubbelen getale kunnen opdragen, waaruit dan de Koning eene benoeming voor het leven zou kunnen doen, — met vrijstelling van den census als voorwaarde van verkiesbaarheid voor de genen, die in eenige te bepalen hooge ambten, hetzij militaire, of burgerlijke, kunnen gerekend worden, de Kamer nut en waardigheid te kunnen bijzetten. Aan dusdanige Eerste Kamer zou dan ook de Kroon in het eerste ressort voorstellen, niet van finantiëlen aard, kunnen doen toekomen, en zij zelve zou ook bevoegd zijn tot het doen van voordragten.

Ten aanzien van de *defensie* verwijst de schrijver naar de bedenkingen van den minister *Nepveu.* — De voorgedragene bepalingen, omtrent de *godsdienst*, acht hij geheel onaannemelijk, onder anderen, om dat zij strekken tot geheele desorganisatie der kerkelijke inrigting. De bepaling, omtrent het *onderwijs*, acht hij onvoldoende, Art. 185 § 99 keurt hij af, als te zeer belemmerend voor noodwendige wijzigingen in de Grondwet.

Aan het slot van zijn rapport verklaart de minister:

»De ondergeteekende ziet in het ontwerp eene poging, om onze Grondwet niet naar de vroeger aangewezene beginselen, maar naar die der Belgische staatsregeling te wijzigen; hij beschouwt het als eene proeve van de vestiging van een zwak koningschap op republikeinsche grondslagen en omringd met de overeenkomstige vormen, — eene proeve, welke, hij moet het vreezen, de overgang zal zijn tot eenen staat van zaken, welken men in dit Rijk niet verlangt.

»De ondergeteekende begrijpt, dat eene republiek met de daarvan onafscheidbare vereischten kan bestaan — dat eene monarchie met het vertegenwoordigend stelsel volmaakt te vereenigen is (het voorbeeld daarvan is bij onzen Britschen nabuur te vinden) — maar wanneer men de monarchie van waarborgen, voorregten en vormen berooft, die daartoe behooren; die moeten dienen, om haar te onderschragen, en haar overbrengt op heterogenen grond, dan gelooft de ondergeteekende, dat die plant geen' wortel zal schieten en dat haar bestaan van geen' langen duur zal zijn."

— De oorlogschepen, die in onderscheidene havens van het rijk gereed liggen om zee te kiezen, zijn de volgende: in het Nieuwe Diep, het fregat *Prins van Oranje* van 60 stukken, het fregat *Sambre* van 44 stukken, de korvet van 26 stukken, het stoomschip *Cijcloop* van 220 paardenkracht, het stoomschip *Cerberus* van 170 paardenkracht te Vlissingen; te Hellevoetsluis de schooner *Ambon* van 6 stukken, de schooner *de Adder* van 8 stukken, de

... Scorpioen van 3 stukken; het stoomschip *Phoenix* van 125 paardenkracht te Rotterdam.

— Het Engelsche Tractaat-Genootschap heeft in 1847 22,000,000 tractaatjes, dus 42 elke minuut, uitgegeven, grootendeels kosteloos. Het Britsch-en-Buitenlandsch Bijbelgenootschap heeft in 1847 verspreid 1,124,067 bijbels, nml. 837,861 binnenlands en 286,706 door tusschenkomst der elders gevestigde depôts; de geldelijke toestand dezer inrigting is zeer gunstig.

— Men verneemt dat de boekhandelaar *Colburn*, te Londen, eene schikking met de beroemde schrijfster *Frederika Bremer* getroffen heeft, volgens welke hare volgende werken het eerst in Engeland het licht zullen zien, en dat binnen kort, langs dien weg, een nieuwe roman van hare hand te wachten is, *Broeders en Zusters* getiteld, die den invloed schilderen zal, welken de geest van vooruitgang dezes tijds op de maatschappelijke betrekkingen uitoefent.

NIJMEGEN, den 17 Mei.

Omstreeks half zes ure in den namiddag van heden barstte boven deze stad en omstreken, een geducht onweder los, hetwelk meer dan een uur met eene, bij menschen geheugen, alhier ongekende hevigheid aanhield. Een zware plasregen werd weldra door een verschrikkelijke hagelslag achtervolgd, waardoor niet alleen aan de te veld staande gewassen en boomvruchten, maar ook aan de gebouwen eene aanmerkelijke schade is veroorzaakt. De geheele benedenstad was letterlijk geïnundeerd, terwijl op vele plaatsen de hagelsteenen bij groote hoopen waren bijeengedreven. De graanvelden in het zoogenaamde Heessche veld zijn grootelijks vernield. In eene andere rigting nabij deze stad is evenwel bijna geen hagel gevallen. Met bezorgdheid ziet men berigten uit Overbetuwe en elders te gemoet.

HEERENVEEN, den 19 Mei.

Naar men verneemt is in den loop dezer week verzonden een aan den Koning en de Staten-Generaal gerigt verzoekschrift, geteekend door een groot getal notabele ingezetenen, meerendeels grondeigenaars of eigenerfde landbouwers, van de grietenij Weststellingwerf, aandringende op de invoering van *regtstreeksche* verkiezingen in alle takken van vertegenwoordiging en de hervorming der gemeente besturen, zoo dat deze *voor het geheele Rijk op denzelfden voet en onder gelijke benaming* bij de wet worden geregeld en aan het hoofd van elke gemeente sta een raad, door de stemgeregtigde ingezetenen *regtstreeks* te kiezen; de voorzitter van dien raad uit deszelfs leden, of door den raad zelven of door den Koning, worde gekozen, en eindelijk aan dien raad de regeling en het bestuur van het gemeentelijk huishouden worde overgelaten.

LEEUWARDEN, den 22 Mei.

Bij Resolutie van den heer Staatsraad, Gouverneur dezer Provincie, van den 8 Mei 1848, 1ste Afdeeling, no. 1037, is aangewezen de *verdeeling van de Provincie* Vriesland, *in Schatting-Districten voor de Personele Belasting en namen der in ieder District benoemde Rijks-Schatters*, als:

Benaming der Schatting-Districten.	Ontvangsten of finantiële Gemeenten tot elk Schatting-District behoorende.	Namen van de tot Rijksschatters in ieder Schatting-District benoemde personen.	Woonplaatsen van dezelve.
		Tjepke Hendriks Gatsonides	Leeuwarden.
Leeuwarden.	Leeuwarden	Sijtze Hania	Huizum.
		G. Geerlings	Stiens.
		K. van der Sluis	Leeuwarden.
	Huizum	B. P. Vogel	Wirdum.
Huizum.	Hijum	F. W. Hoven	Leeuwarden.
	Jelsum	Sijtze Hania	Huizum.
	Wirdum	Nicolaas Pruis	Leeuwarden.
	Franeker	R. van Hettinga	Harlingen.
Franeker.	Ried	R. Wijbrandus	Franeker.
	Tzum	M. P. van den Berg	Minnertsga.
		T. H. Bakker	Sexbierum.
	Harlingen	R. Wijbrandus	Franeker.
Harlingen.	Minnertsga	M. P. van den Berg	Minnertsga.
	Sexbierum	T. Klimmerboom	Franeker.
		W. L. van Hoek	Ried.
Dockum.	Dockum		
Anjum.	Anjum	J. Nijenhuis	Leeuwarden.
	Ee	P. Altena	Id.
		M. P. van den Berg	Minnertsga.
	Nijkerk	W. M. van der Werff	Dockum.
Nijkerk.	Holwerd		
	Ternaard		
Nes.	Nes	Walle M. van der Werff	Dockum.
	Ballum	M. P. van den Berg	Minnertsga.
	Schiermonnikoog	J. J. Bierma	Holwerd.
		H. W. Lijn	Dockum.
	Akkerwoude		
	Birdaard	J. J. Feringa	Burum.
Bergum.	Veenwouden	P. H. Bos	Surhuisum.
	Bergum	J. J. Jonker	Dockum.
	Giekerk	J. M. Boetes	Augustinusga.
	Hardegarijp		
	Oostermeer		
	Burum		
	Kollum		
	Westergeest	D. H. Uiterdijk	Suameer.
Kollum.	Buitenpost	W. M. van der Werff	Dockum.
	Drogeham	S. L. Vellinga	Bergum.
	Kooten	A. F. Fennema	Oostermeer.
	Surhuizum		
	Blija		
	Ferwerd		
	Marrum	J. Donia	Dronrijp.
St. Anna-Parochie.	Hallum	M. P. v. d. Berg	Minnertsga.
	St. Anna-Parochie	R. B. Seffinga	Oosterlittens.
	St. Jacobi-Parochie	J. A. Tekstra	Dronrijp.
	Lieve Vrouwen Parochie		
	Berlikum		
	Beetgum		
	Deinum	J. D. Molanus	Hallum.
Dronrijp.	Dronrijp	W. M. van der Werff	Dockum.
	Baard	J. B. Deel	St. Anna-Par.
	Jorwerd	J. J. Duizenberg	Menaldum.
	Oosterwierum		
	Sneek		
	Heeg		
	Woudsend		
	Nijland	Pals Geerts Bleeksma	Deersum.
	Oppenhuizen	Auke Jans Huizinga	Woudsend.
Sneek.	Oosterend	Cornelis Johannes van der Meulen.	Sneek.
	Wommels		
	Rauwerd	Ruurd W. Koopmans	Bosum.
	Groaw		
	Warga		
	Roordahuizum		
	Workum		
	Bolsward		
	Balk		
	Koudum	Hobbe Wouda	Sneek.
	Hindeloopen	Cornelis Franx	Heerenveen.
Workum.	Stavoren	Bernardus A. Vogelzang	Sneek.
	Burgwerd	Johannes Kisjes	Hommerts.
	Gaast		
	Makkum		
	Tjerkwerd		
	Witmarsum		
	Heerenveen		
	Akkrum		
	Haske		
	Knijpe	Paulus Dorenbos	Oldeboorn.
Heerenveen.	Langweer	B. W. Cromhout v. d. Meer	Oranjewoud.
	Lemmer	Geert S. Hoekstra	Heerenveen.
	Oldeboorn	Jacob Mintjes de Vries	Id.
	Oosterzee		
	St. Johannesga		
	Sloten		
	Gorredijk		
	Beetsterzwaag		
	Dragten	Johannes Tjeerds Arends	Dragten.
	Langezwaag	Johannes Roelofs Heida	Makkinga.
Gorredijk.	Makkinga	Albert Sijbes Posthumus	Beetsterzwaag.
	Noordwolde	Jacob Siebes Glastra	Id.
	Oudetrijne	Johannes Jans Dijkstra	Oosterwolde.
	Oosterwolde	Binne van der Bij	Gorredijk.
	Oudega		
	Wolvega		

UTRECHT, den 17 Mei.

Nadat bij den kerkeraad der Remonstrantsch Gereformeerde gemeente alhier was gemaakt de volgende nominatie, tot vervulling der vacante predikantsplaats: DD. *C. W. van der Pot*, te Leijden; *W. van Oorde*, te Haarlem; *J. van Leeuwen*, te Zegwaard en Berkel, en *M. Cohen Stuart*, te Zevenhuizen en Blijswijk, is daaruit heden gemaakt een tweetal, zijnde de beide eerstgenoemde Predikanten, en voorts beroepen de Wel Eerw. Zeer Gel. Heer *C. W. van der Pot*.

SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen. 13 Mei. B. H. Ulfers, *Industrie*, Dantzig, hout. 15 dito. J. G. Wering, *Gesina*, Dantzig, hout; W. Wentel, *Lord John Russell*, (*S.*), Londen, ledig. 16 dito. D. de Groot, *Arendina*, Christiansand, hout; H. de Groot, *Houthandel*, Christiansand, hout; B. G. Ebeling, *Vrede*, Dantzig, hout. 17 dito. C. D. Visser, *Almenum*, Oostrijse, hout. 18 dito. H. W. Nevill, *Lion*, (*S.*), Londen, ledig; C. Ruiten, *Eendragt*, New-Castle, kool. 19 dito. H. B. Drok, *Elisabeth Maria*, Noorwegen, hout; G. Schuur, *Agatha*, Dantzig, hout.

Vertrokken. 13 Mei. H. W. Nevill, *Lion*, (*S.*), Londen, boter en vee. 17 dito. W. Wentel, *Lord John Russell*, (*S.*), Londen, vee en boter; B. de Groot, *3 Gezusters*, Noorwegen, pannen en ballast. 19 dito. H. C. de Haan, *Prov. Overijssel*, Hull, beenderen. 20 dito. E. Keizer, *de Koophandel*, Engeland, kaas en haver; W. Kuiper, *de Vrouw Maria*, Londen, haver; H. W. Nevill, *Lion*, (*S.*), Londen, boter en vee; H. de Groot, *Houthandel*, Noorwegen, ballast en pannen.

De Vereeniging onder den naam van *Tabitha*, binnen deze stad, betuigt haren dank aan allen, die door hunne giften dezelve in staat stelden om werkzaam te blijven, tot het verligten van den druk van vele behoeftigen, zoodanig, dat door haar in den afgeloopen winter 538 hemden van verschillende grootte, 54 wollen rokken, 36 jakken voor volwassenen en onderscheidene stukken voor kinderen zijn uitgereikt, aan personen of huisgezinnen, die uit hunne geringe verdiensten zelve in deze behoefte niet hadden kunnen voorzien.

Zij beveelt hare belangen allen aan, die eenigen prijs stellen op dergelijke uitdeelingen voor het vervolg.

Leeuwarden, den 18 Mei 1848.

M. T. WIERDSMA. — A. A. VAN BOELENS.
C. MULIER. — T. Æ. VAN EIJSINGA.
R. SPEELMAN — HERINGA CATS. — H. J. VAN BURMANIA RENGERS.
M. L. IJPEIJ. — I. C. I. VAN EIJSINGA.

Belanghebbenden worden bij deze uitgenoodigd tot bijwoning van de gewone Voorjaars-Vergadering der Commissie van Landbouw in Vriesland, welke gehouden zal worden op Vrijdag den 2 Junij e. k., des avonds ten *zes* ure, en volgende dagen, ten huize van den Heer *van der Wielen*, in de Sacramentstraat te Leeuwarden.

Terwijl tevens een ieder, welke vermeent eenig voorstel te hebben in het belang van Landbouw of Veeteelt, verzocht wordt hetzelve vóór den dag der vergadering, schriftelijk in te zenden bij den Secretaris der Commissie te Cornjum.

Namens de Commissie voorn.
W. T. KONING, *Sec.*

*** Getrouwd:
Bolsward, den 13 Mei 1848.
HESSEL B. TACOMA, *van Pingjum*, en
JOUKJE E. VAN POPTA, *van Goënga*.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
Hallum, den 13 Mei 1848.
JAN F. BOSCH, en
GRIETJE J. PORTE.

*** Getrouwd:
Kimswerd, den 14 Mei 1848.
WIEBE WIGELES ANEMA, en
WIEPKJEN GORNELES BLANKSMA.
Eenige kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

*** Getrouwd:
Nnis, den 17 Mei 1848.
K. P. PEL,
Med. et Art. Obst. Doctor te Dragten, en
W. SANTEE, *van Nietap*.

*** Getrouwd:
Sneek, den 18 Mei 1848.
P. LEENDERTZ Wz.,
Doopsgezind Predikant te Woudsend, en
J. WAGENAAR, *van IJlst*.

*** Getrouwd te Wommels, den 18 Mei 1848:
U. J. NOORDENBOS,
Med. et Art. Obst. Doct. te Oosterend, en
M. E. BRANDENBURGH.
Eenige kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

*** Ondertrouwd:
Terband, den 19 Mei 1848.
C. J. BRUNINGS, *van Sneek*, en
A. WOLTMAN.
Eenige kennisgeving.

*** Ondertrouwd:
FOEKE K. WIERSMA, *van Hichtum*, en
TRIJNTJE H. BOSCHMA, *van Folsgare*.
Algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Heden morgen beviel voorspoedig van eene welgeschapene Dochter, T. NIEUWENHUIS, geliefde Echtgenoote van
Sneek, den 15 Mei 1848.
J. B. FEENSTRA.

*** Mijne geliefde Echtgenoote EGBERDINA HESTER SANTEE, beviel heden van eene welgeschapene DOCHTER.
Sneek, den 15 Mei 1848. H. J. JAARSMA.

*** Heden beviel van eene DOCHTER, Vrouwe ANTJE HARMENS, geliefde Echtgenoote van
Harlingen, den 15 Mei 1848. JAN FREERK FONTEIN.

*** Heden beviel van eenen ZOON, GEERTRUIDA JOHANNA NEEDERVEEN, Echtgenoot van
Daard, den 16 Mei 1848. L. BOERSMA.
Eenige kennisgeving.

*** Door Gods goedheid beviel heden voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON, SARA A. LÖWENSTAMM, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, den 21 Mei 1848. D. J. VAN GELDER.
Strekkende deze tot algemeene kennisgeving aan Familie en Bekenden, zoo binnen als buiten deze Stad.

*** Eene kortstondige ziekte maakte heden morgen een einde aan het voor mij zoo dierbaar leven, van mijne hartelijk beminde Echtgenoot JITSKE J. HESLINGA; slechts ruim 23 jaren mogt zij op aarde leven, van welke ik ruim een jaar met haar gehuwd was. Met de lieve Zoon, welke zij mij voor 18 dagen schonk, en wederzijdsche Ouders, beween ik het verlies van deze beminde vrouw en hartelijk geliefde dochter. Maar hoe onnaspeurlijk ook hier de wegen des alwijzen en goeden God zijn, wenschen wij met Christelijke gelatenheid dezen slag te dragen.
Peins, den 12 Mei 1848. KORNELIS P. KRAMER.

*** Daar de zonde zijn loon eischt, die zijnen aanvang al genomen heeft in onzen stamvader Adam en is overgegaan tot zijne nakomelingen, en wat den ligchamelijken dood betreft, heeft zij ook onzen dierbaren Vader RIENK SIEBRENS SIJBRANDIJ getroffen. Hij stierf in den gezegenden ouderdom van negentig jaren min één dag, waarvan hij de laatste drie en zeventig jaren zijn beroep als Boer en een en zestig jaren als Kerkvoogd alhier heeft waargenomen. Eene ongesteldheid van eenige weken en verval van krachten waren oorzaak van zijnen dood. Hij ontsliep zeer zacht, en zijn uitzigt en hoop was in de plaatsbekleedende geregtigheid van Christus, om niet en alleen uit genade.
IJtens, R. R. SIJBRANDIJ,
den 18 Mei 1848. *uit aller naam.*

*** Op heden werden wij in een diepen rouw gedompeld, door het afsterven van ons eenigst Kind JOHANNES, in wiens bezit wij ons nog geen twintig weken mogten verblijden.
Schrans bij Leeuwarden, S. J. ROORDA.
den 21 Mei 1848. H. S. ROORDA, geboren KRAMER.
Strekkende deze tot algemeene kennisgeving.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 16 tot en met den 22 Mei 1848 aangegeven: 14 Geboren. 12 Overleden. 16 Huwelijken.

Opgave van den Prijs en de aanvoer van *BOTER* en *KAAS*, aan de Stads Waag te Leeuwarden, den 19 Mei 1848:

	PRIJS.	AANVOER.
BOTER	*f* 31,00.	942 4 322 8 en 163/16.
KAAS	*f* 23,00 à *f* 25,00.	2225 Ned. ponden.

BOTERPRIJZEN, bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijken Landbouw:*
LEEUWARDEN, den 19 Mei 1848, *f* 31,00.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 20 Mei 1848.

NEDERLAND.				Gebl.
Werk. Schuld	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$39\frac{7}{8}$	$40\frac{1}{2}$	$40\frac{7}{16}$
Dito dito ..	3 »	$45\frac{3}{4}$	$46\frac{3}{8}$	$46\frac{3}{8}$
Dito dito ...	4 »	$60\frac{3}{4}$	$61\frac{1}{4}$	$61\frac{1}{4}$
Amort.-Synd.	$3\frac{1}{2}$ »	$59\frac{1}{2}$		
Handel-Maats.	$4\frac{1}{2}$ »			
SPANJE.				
Leen. *Ard.* v. 85 £	5 pCt.	$10\frac{1}{4}$		
» » v. 510 £	5 »	$9\frac{13}{16}$	10	$9\frac{15}{16}$
Ditoonbep. Stuk.	5 »	$9\frac{1}{2}$	$9\frac{3}{4}$	
»	3 »	$22\frac{1}{4}$		
ditoBinnenl. à 6/m	3 »	$16\frac{1}{2}$	$16\frac{5}{8}$	$16\frac{9}{16}$
Ardoin Coupon		$6\frac{1}{2}$	$7\frac{1}{2}$	
PORTUGAL.				
Neg. te Londen	3 pCt.	$14\frac{1}{2}$		
Dito dito	4 »	$15\frac{1}{2}$		

RUSLAND.			Gebl.
Ob. bij *H.* $\frac{1798}{1816}$	5 pCt.	$87\frac{1}{2}$	
dito dito $\frac{1828}{1829}$	5 »	87	
Dito bij dito..	4 »		
Dito bij *Stiegl.*	4 »	$60\frac{1}{2}$	$60\frac{7}{8}$
OOSTENRIJK.			
Metaliek.....	5 pCt.		
W.B. bij *G.&Co.*	5 »		
AMERIKA.			
Bank-Actien V. Staten			
Braz. 1824 £ 100	5 pCt.	$68\frac{1}{2}$	
» » £ 200	5 »		
Peru........		18	$18\frac{1}{2}$
Grenada........		11	
Mexico........		$13\frac{1}{2}$	
Venezuela........		19	

Integralen, die aanvankelijk hunne achteruitgaande beweging schenen te vervolgen, zijn later door eenige inkoopen wederom iets vaster gebleven. Alle overige binnenlandsche fondsen waren dien ten gevolge zeer vast.

In Spaansche fondsen was de handel in Ardoins, maar vooral in de nietrentegevende fondsen zeer levendig, en, op een uit Madrid ontvangen berigt, der benoeming van eene commissie tot regeling der schuld, waren allen tot verhoogde prijzen gezocht.

Grenada hebben zich een weinig van hunnen achteruitgang van gisteren hersteld. Van de overige vreemde effecten valt niets bijzonders te vermelden.

Zondag den 21 Mei.

Integralen $40\frac{3}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$, Ard. à £ 85 $10\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$, Dito à £ 170 $9\frac{5}{8}$, Dito à £ 510 10, $9\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$, Dito Coup. (Nieuwe) 7, Dito dito (Oude) $7\frac{1}{4}$.

Integralen waren heden bij onbeduidende affaire een weinig flaauwer. Spaansche bij eenigen omzet goed prijshoudend.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD WORKUM, gedenken, op Woensdag den 31 Mei 1848, des middags ten twaalf ure, publiek ten Raadhuize aldaar te verpachten: Het REGT van VISSCHERIJ in het Zool en buiten de Noorderpalagie, voor den tijd van 4 aaneenvolgende jaren, waarvan inmiddels de Conditien ter Secretarie ter lezing zullen liggen.
Workum, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 22 Mei 1848. C. TROSTE.
Ter ordonnantie van dezelven,
J. H. VAN WETZINGA.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN KOLLUMERLAND EN NIEUW-KRUISLAND, roepen de Hervormde Floreenpligtigen der onderstaande dorpen op, om te compareren in de Dorps-Kerken, ten einde op te nemen en bij welbevinding te arresteren de Kerkvoogdij-rekeningen over de dienst van 1847, als:
Den 26 Mei e. k., ten 10 ure voormiddags, van *Augsbuurt.*
Denzelfden dag, ten $11\frac{1}{2}$ ure voormiddags, van *Burum.*
Den 27 Mei e. k., ten 9 ure voormiddags, van *Kollumerzwaag.*
Denzelfden dag, des voormiddags ten 10 ure, van *Westergeest.*
Denzelfden dag, des voormiddags ten 11 ure, van *Oudwoude.*
Denzelfden dag, des namiddags ten 5 ure, van *Kollum.*
Kollum, *Grietman en Assessoren voornoemd,*
den 19 Mei 1848. VAN LIMBURG STIRUM.
Ter ordonnantie van dezelven,
BOLMAN.

AANBESTEDING.

De PROVINCIALE AGENT van de *Nederlandsche Maatschappij van Brandverzekering te Tiel,* wenscht aan te besteden: De HERBOUWING van een HUIS, staande bij de stad IJlst, op de zoogenaamde *Rogmolenpolle,* hetwelk onlangs door brand is vernield. De aanbesteding geschiedt bij geslotene Briefjes, in te leveren vóór of op Vrijdag den 2 Junij e. k., ten huize van den Provincialen Agent te Leeuwarden, in de Bagijnenstraat, lett. F, no. 338. Bestek en Conditien zullen van af Donderdag den 25 Mei, ter lezing liggen in de Herberg het Wapen van IJlst, te IJlst, bij *A. van der Werf van Heslinga,* terwijl aanwijzing in loco zal gedaan worden door OTTE THOMAS SCHUURMANS, Timmerman aldaar, op Maandag den 29 Mei e. k., van des voormiddags 10 tot des namiddags 4 uur.
De Provinciale Agent,
Mr. C. M. A. SIMON VAN DER AA.

HET DIJKSBESTUUR *van de zeven Grietenijen en stad Sloten,* Contrib... *Zeedijken,* zal, op Woensdag den 7 Junij 1848, des morgens ten 10 ... in de Herberg aan de Tacozijl onder Sondel, in het openbaar aanbesteden:
Het MAKEN van PAALWERKEN en KISTVULLINGEN, benevens STROO... RIJSLEVERING en het ONDERHOUD van de Rijdwegen dier Contributie in ... jaar 1848.
Het Dijksbestuur voormeld,
W. VAN ANDRINGA DE KEMPENAER.
Ter ordonnantie van hetzelve,
WAUBERT DE PUISEAU, *Secr.*

BOELGOED.

De Notaris J. C. KUTSCH, te Leeuwarden, zal, op Woensdag den 24 ... 1848, des morgens ten 9 ure en volgende dagen, ten huize letter G, no. 80, in de St. Jacobstraat aldaar, verkoopen:
MEUBELEN en HUISGERADEN, als: 12 mah. Stoelen en 2 Fauteuils met zwart... Zittingen, 12 dito en 2 dito, 8 dito met 6 Fauteuils, 1 mah. Chiffonnière, 2 Canapé... 1 Kabinet, Laadtafel, Tafels, 2 Dam- en andere Spiegels, 1 mah. Kinderstoel, ... Bed, Kussens, Dekens, Glas-, Bed- en Overgordijnen, Vuurhaarden, Smirna... en andere Tapijten en Carpetten, 1 Linnenpers, Bedtafeltje met marmeren Steen, een fraaije Bank, 6 Stoelen met groene Zittingen en Turfbak; voorts Koper-, Tin-, Glas- en Aardewerk, benevens eene groote ijzeren Geldkist met mahonie houten Kast; verders een nette en sterke KAPWAGEN, met blaauw laken bekleed, 2 Kussens, Voor- en Achterbank en Dissel, een SLEEPKOETSJE en hetgeen ten dage des verkoops meer zal worden aangeboden.
Te bezigtigen op *heden* Dingsdag den 23 Mei, des voormiddags van 10 — 2 en des namiddags van 4 — 6 uur.

Verkoop van eene Huizinge c. a. te Kollum.

De Notaris ANDREÆ, te Kollum, zal, op Woensdag den 31 Mei 1848, des namiddags ten 4 ure, ten huize van *H. Westra,* in de Roskam te Kollum, veilen en verkoopen:
Eene HUIZINGE, geq. wijk A, no. 81, met ERF en TUIN ten Noorden, ... nevens een grooten TUIN ten Westen; alles staande en gelegen op het W... eind van Kollum; ten Kadaster aldaar bekend sectie A, no. 81, Huis en ... groot 8 roede 80 el, en no. 80, Tuin, groot 18 roede; door wijlen Mejufvr... *Brouwer* bewoond geweest,
Op de Huizinge c. a. is geboden *f* 1415 } zamen *f* 1830.
» » Tuin . . . . . . - 415 }

Vrijdag, den 2den Junij 1848,

des voormiddags ten 10 ure, zal publiek worden verkocht: Eene groote pa... MOLENSTEENEN, van onderscheidene grootte en dikte, liggende ... *Groningen,* aan de Noorderhaven, bij de Kraan.
FIRMA STEEN & COMP.

LET WEL.

Er wordt in huur aangeboden: Eene, aan de Leeuwarder Trekvaart bij H... lingen, zeer geschikte SCHEEPSTIMMERWERF, met WOONHUIS, TIMMER... SCHUUR en verde annexen. Te bevragen bij S. BOON, Houthandelaar, ald...

Te koop of te huur,

wordt aangeboden: Een groot HUIS met grooten TUIN en verdere ANNEXEN, te aanvaarden 1° Julij aanstaande of later; te bevragen letter M, no. 65, ... het Noordvliet te Leeuwarden.

Uit de hand te koop:

Een BILLARD, even goed als nieuw, met toebehooren; te bevragen bij den Logementhouder VAN DUINEN, te Heeg.

De schuldeischers van HESSEL JANS BIERMA, gewezen Koopman te Brant... gum, worden bij deze uitgenoodigd, hunne schuldvorderingen vóór of op den 3 Junij e. k. *franco* in te zenden ten Kantore van den Notaris H. B. KLAASESZ, te Ternaard, terwijl zij die nog goederen of gelden van hem onder zich hebben of aan hem verschuldigd zijn, gelijkerwijs worden verzocht, daarvan binnen dien tijd en ten genoemden Kantore aangifte te doen.

Het behoud van den Frieschen Veestapel.

De Leden der *Onderlinge Verzekerings Maatschappij van Friesche Veehouders,* gevestigd te *Leeuwarden,* onder den bovengemelden titel, worden uitgenoodigd ter bijwoning der Algemeene Vergadering, welke zal worden gehouden op Vrijdag den 26 Mei 1848, des middags ten 12 ure, ten huize van den Logementhouder *C. Wilkeshuis,* in het Zaailand te Leeuwarden.
De President-Directeur der Maatschappij: Het behoud van den Frieschen Veestapel, J. VAN DER VEEN.

De Ondergeteekende berigt bij deze het geeerd publiek en zijne begunstigers, dat hij zich als LOGEMENTHOUDER gevestigd heeft in den dorpe Arum, verzoekende verder ieders gunst en recommandatie.
Arum, den 17 Mei 1848. J. GAASTRA.

W. SKENE, *LOGEMENTHOUDER* in de Oude Tent, midden in het Oranjewoud gelegen, (vroeger door *S. Lantinga* bewoond geweest), bie... zijn Logement tot het Logeren van Familien en het houden van Maaltijden v... Gezelschappen aan; zullende door hem steeds voor eene spoedige en accurate bediening gezorgd worden.

De Ondergeteekende maakt aan zijne geeerde Stad- en Landgenooten bekend, dat hij is komen wonen in het Huis door de Wed. *IJbes* bewoond gewe... en dat de affaire in opregte DEVENTER BORSTELGOEDEREN en DEVENTER KO... op denzelfden voet blijft continueren. Ook zijn bij hem te bekomen beste gr... en andere soorten van KAAS. Verzoekt gunst en recommandatie.
T. VAN DER WEERDT,
op het Zuidvliet, letter L, no. 73, te Leeuwarden.

De Ondergeteekende maakt door deze bekend, dat hij zijne affaire van GO... en ZILVERWERKEN heeft verplaatst op den hoek van de Naauwe H... straat, in het huis van den Heer *R. Gorter.* Beveelt zich in een ieders g... alsmede in STERKE DRANKEN, WIJN en LIQUEUREN.
G. W. VAN DER ZEE, *Goud- en Zilversmid te Sneek.*

Bij T. H. ELZINGA, Winkelier te Zwaagwesteinde, is alle weken te bekom... beste ROOP, geschikt tot het dekken met Riet, per bos van 500 N... ellen *f* 1 franco Leeuwarden en Dockum. — Bestellingen *eene week vooraf.*

ZEER VOORDEELIG BERIGT!!!

Door het spoedig op handen zijnde vertrek, worden alle aan het Magazijn van HEEREN- en DAMES-MODE-AKTIKELEN, ten huize van den Heer C. WITTEVEEN, te Leeuwarden, voorhanden artikelen tot nooit gekende la... prijzen uitverkocht, als: naar den laatsten smaak gemaakte Broeken tot den ... verminderden prijs van *f* 3,25, Vesten *f* 2,50, Dames Omslagdoeken *f* 5,50, ... zoo alles naar evenredigheid. Men kome zien en overtuige zich.

SNEEK EN BOLSWARD.

De GEZIGTKUNDIGE *J. GUDENDAG* zal den 23 en 24 dezer te spreken ... te ontbieden zijn in den WIJNBERG te *Sneek,* en den 25 dezer te B... *ward* in den WIJNBERG. Hij noodigt al diegenen uit die zijnen raad of leid... tot het gezigt behoeven.
NB. Te LEEUWARDEN zal hij nog den 26 en 27 te spreken of te ontbi... zijn in de PHOENIX.

Er wordt ten spoedigsten tegen een billijk salaris op een KANTOOR ten p... ten lande in deze Provincie gevraagd, een KLERK, volkomen bek... met het vak der Directe Belastingen en Accijnsen. — Brieven *franco,* ... overlegging van getuigschriften, tot den 27 dezer maand, onder letter A. ... A. VAN ZUIJLEN, bij de Put te *Leeuwarden.*

Drie à Vier TIMMERKNECHTEN, kunnen dadelijk werk bekomen bij C... v. D. WAL, te Witmarsum.

Een ongehuwde SMIDSKNECHT, die in het Boerenwerk bedreven is, kan d... werk bekomen bij J. JANS SCHOTANUS, te Oosterbierum. Brieven fra...

Twee KLEERMAKERSKNECHTEN, hun werk goed verstaande, kunnen dadelijk werk bekomen bij J. G. BRUGGEMEIJER, te Dronrijp.

Een VERWERSKNECHT, goed kunnende werken, kan een geruimen vast werk bekomen bij P. v. D. LUNE, te Marrum. Brieven franco.

Een BAKKERSKNECHT, als Meesterknecht zijn werk verstaande, kan dad... werk bekomen. Informatie bij HK. LOUWHOFF, Gestkooper te Leeuwarden. *Brieven franco.*

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.